

Fakta om omsætningsudvikling mv. i apotekssektoren i de første måneder under COVID-19

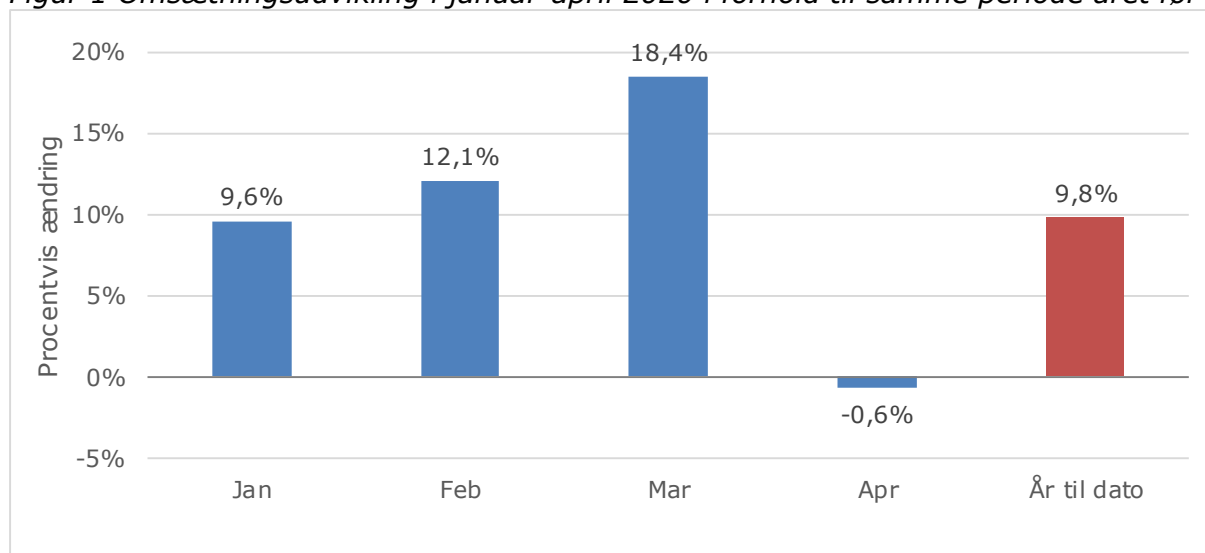
Apotekernes omsætning var i marts og april 2020 påvirket af udbruddet af den nye coronavirus. Umiddelbart efter den første nedlukning 11. marts var der ekstraordinært mange kunder på apotekerne. Torsdag den 12. marts blev der ekspederet cirka 45 pct. flere kunder end sædvanligt. De mange kunder betød, at omsætningen i marts steg en del mere end forventet. Den faldt dog kraftigt igen i april, og samlet for marts og april var omsætningen 8,8 pct. højere end samme periode året før. Dermed var omsætningsstigningen mindre end i årets to første måneder.

Forbrugernes betalinger i marts og april 2020 med kort og MobilePay hos apoteker og materialister er steget væsentligt mere end apotekernes generelle omsætningsudvikling. Det tyder på, at kunderne har taget opfordringen til sig, om at så vidt muligt undgå kontanter for at mindske smitterisikoen. Også øget nethandel må formodes at have bidraget til stigningen i kortbetalinger.

Apotekernes omsætningsvækst i marts og april var lidt mindre end månederne før

Apotekernes omsætning var i januar og februar 2020 omkring 10-12 pct. højere end i de samme måneder året før, jævnfør figur 1 nedenfor. Hovedårsagen til de konstaterede stigninger er, at der siden sommeren 2019 har været større prisstigninger på enkelte receptpligtige lægemidler. Priserne på disse lægemidler fastsættes af lægemiddelleverandørerne, og prisstigningerne hænger i høj grad sammen med, at der har været leveranceproblemer for visse lægemidler. Udover prisstigningerne kan omsætningsstigningen i januar og februar tilskrives en stigning i lægemiddelforbruget.

Figur 1 Omsætningsudvikling i januar-april 2020 i forhold til samme periode året før

Kilde: Apotekernes indberetning af omsætning.

I marts og april 2020 har apotekernes omsætning været påvirket af udbruddet af den nye coronavirus. Hvor apotekerne i marts oplevede en større omsætningsstigning på 18,4 pct. i forhold til samme måned året før, var der i april en tilbagegang på 0,6 pct. Samlet for de to måneder er omsætningen 8,8 pct. højere end samme periode året før. Altså en lidt mindre omsætningsstigning end i begge af årets to første måneder.

At den samlede omsætningsvækst i marts og april 2020 er lavere end i årets to første måneder, skyldes til dels, at salget af receptpligtige lægemidler opgjort i antal pakninger ikke er steget helt så meget i marts og april som i årets to første måneder. Derudover er gennemsnitsprisen for receptpligtige lægemidler faldet siden starten af året, og det vurderes, at dette er hovedårsagen til, at omsætningsstigningen nu er mindre end i starten af året. Faldet i april måned kan også skyldes generelt færre lægekontakter.

Øget brug af kortbetaling

I lighed med mange andre butikker har apotekerne opfordret kunderne til at undgå kontanter, og så vidt muligt betale med kort for at mindske smitterisikoen, og det ser ud til, at kunderne har taget denne opfordring til sig. Opgørelser lavet af Danske Bank over danskernes betalinger med betalingskort og MobilePay viser, at forbrugernes kortbetalinger mv. hos apoteker og materialister i marts og april 2020 ligger væsentligt over samme periode året før. Stigningen for disse betalingstyper er væsentligt højere end apotekernes omsætningsudvikling.

Den øgede brug af kortbetalinger er formodentlig også hjulpet på vej af, at nethandlen er øget under COVID-19.

Af andre tiltag på apotekerne, som er indført under coronaepidemien for at mindske smitten, kan nævnes levering af medicin uden for apoteket, så kunderne ikke behøver at gå ind på apoteket. Endelig har kunderne i et øget omfang benyttet sig af de muligheder, der allerede eksisterer, så som drive-in, udleveringsautomater og udbringning af medicin til hjemmet. Flere apoteker har oplevet, at omfanget af forsendelser er steget mere end 30 pct. i forhold til det normale niveau.

Kundeboom i dagene efter 11. marts

Onsdag den 11. marts 2020 meldte statsministeren ud, at der ville komme en række restriktioner for at mindske smitterisikoen ved den nye coronavirus. Det fik ifølge medierne mange til at strømme til dagligvarebutikkerne. Også apotekerne oplevede generelt, at mange flere kunder end sædvanligt gik på apoteket dagen efter, torsdag den 12. marts.

Om torsdagen blev der ekspederet cirka 45 pct. flere kunder end gennemsnittet for de tre forudgående torsdage. Apotekerne håndterede dog i vid udstrækning det ekstra pres, og 3 ud af fire kunder blev ekspederet inden for 5 minutter. Også fredag den 28. maj 2020 var der en del flere kunder på apotekerne end sædvanligt, nemlig 13 pct. flere end de tre forudgående fredage. Kundestrømmen blev dog ret hurtigt normaliseret, og myndighederne indførte også restriktioner på, hvor mange lægemiddelpakninger, den enkelte apotekskunde kunne få udleveret ad gangen. Således har lægemiddelsalget ikke boomet i marts-april 2020, men været nogenlunde på niveau med månederne før.